

Vannføring i Boenfossen En hindring for laksen!

Vannføring 01.10 til 30.04 = minstevannføring i Boenfossen 2m³

Vannføring mai og september måned = minstevannføring i Boenfossen 4m³

Vannføring 01.06 til 31.08 = vannføring etter følgende regime.

Vannføring i Elven	< 5m ³ /s	5-15 m ³ /s	15-25m ³ /s	25-40m ³ /s
Pålagt minstevannføring i fossen + laksetrapp	Alt tilsig slippes forbi	5m ³ /s	7,5m ³ /s	10m ³ /s

Dette er et konsesjonspålagt krav for vannføring i Boenfossen ved kraftproduksjon.

Jeg har gjennom observasjoner i løpet av de siste sesongene sett at laksen med dette vannføringsregime har problemer med å forsere Boenfossen. Jeg har observert at store mengder laks går opp fossen når det renner 3-5 m³/s i fossen og allerede ved 6-7m³/s begynner de å få problemer med å forsere fossen. Ved høyere vannføring enn 6-7m³/s begynner også laksen som allerede er i fossen å gå seg fast i kulpene i vestre løp uten å komme seg opp.

I realiteten er det et veldig lite vindu laksen kan passere fossen med dette regimet.

Vi vet følgende: minste vannføring gjennom kraftverk er 6m³/s og maksimum er pr idag 30m³/s

Det vil si: ved vannføring i elven på 11m³/s eller lavere, må alt slippes forbi fordi det er for lite vann til å drive kraftverket.

Vannføring i Elven	< 5m ³ /s	5-11m ³ /s	11-15m ³ /s	15-25m ³ /s	25-40m ³ /s
Reell vannføring i fossen + laksetrapp	Alt tilsig slippes forbi	Alt tilsig slippes forbi (pga for lite vann til drift av kraftverk)	5m ³ /s	7,5m ³ /s	10m ³ /s

Ved denne reelle vannføringen i Boenfossen er det et lite vindu laksen kan passere fossen ved.

Vannføring i elven	<7m ³ /s	7-11m ³ /s	11-15m ³ /s	15-25m ³ /s	25-40m ³ /s
Reell vannføring i fossen	<7m ³ /s	Alt tilsig slippes forbi	5m ³ /s	7,5m ³ /s	10m ³ /s
Laksen kan passere fossen	ja	Nei/store problemer	ja	Nei/store problemer	Nei

Dette betyr at laksen kan passere fossen når vannføring i elven er 7m³/s eller lavere, og når vannføringen i elven er mellom 11-15m³/s.

Dersom vannføringen i mai og september endres til vannføring **fra mai til september** (pålagt minstevannføring på 4m³/s i boen fossen), vil laksen kunne fritt passere fossen helt opp til 37m³/s i elva. (maks produksjon i kraftverk på 30m³/s + 7m³/s i fossen), bortsett fra et lite vindu mellom 7 og 10m³/s i elva. Dette vil føre til gevinst for laksen, som slipper å stå under fossen å få sykdommer, kraftprodusenten kan produsere mere grønn energi, og det vil bli mere aktuelt å fiske oppover elva tidlig i sesongen!

Ved høyere vannstand enn dette vil ikke laksen klare å forsere fossen, og må gå laksetrappa!

Vannføring i elven	<7m ³ /s	7-10m ³ /s	10-34m ³ /s	34-37m ³ /s	Over 37m ³ /s
Reell vannføring i fossen	<7m ³ /s	Alt tilsig slippes forbi	4m ³ /s	4-7 m ³ /s	7m ³ /s eller mere
Laksen kan passere fossen	ja	Nei/store problemer	ja	ja	Nei/ store problemer

Ved høy kraftproduksjon over lengre tid, ser vi også at det samles mye laks foran kraftverktløpet, som ikke kommer seg opp da de søker denne strømmen. Ved regelmessige eller uregelmessige stopp av kraftproduksjon vil laksen flytte seg fra denne strømmen, og konsentrere seg om fossen og trappen.

Dette er mine meninger og bekymringer og er kun basert på egne observasjoner og erfaringer.

Steffen Bergstøl.